

Kateřina Marie Tichá

„Byla bych skvělá princezna.
Nebo spíš čarodějnice“

TEXT: JOSEF MARTÍNEK

V pubertě jsem mnoho let „žila“ s Jiřím Ortenem, mám doma celkem slušnou sbírku jeho básní, deníků, dopisů.

Se svým prvním albem Kateřina Marie Tichá nespěchala. Během doby, kdy několik let objížděla koncerty jako hostující zpěvačka skupiny Jelen, dávala dohromady vlastní autorský repertoár. Výsledkem je kritikou oceňované album Sami, které vzniklo za přispění producenta ODD a představuje pestrý mix žánrů i nálad.

O písničkách na své debutové desce Sami říkáte, že jsou to vlastně zhudebněné básně. Musela jste je pro uvedení do písňové formy výrazně přepracovávat?

Málokdy se stane, že bych najednou napsala celý útvar a pak ho jen překlápěla do písničky – tak tomu na desce bylo asi jen u Divoké. Když zrovna píšu touto formou, většinou nejprve vznikne spíš krátký úryvek, krátká báseň, emoce – a ta si pak žije jako samostatný organismus. Když se potom z té krátké básně rozhodnu vykresat píseň, je to už zase jiná disciplína. Musím nejdřív zjistit, co dalšího k tomu chci říct, jestli to použiji jako sloku, refrén, jestli ta slova, která už mám, jsou dost zpěvná, nebo jestli v písni drhnou na jazyku.

Prohlásila jste, že z hudebníků jsou pro vás zdrojem inspirace například Zuzana Navarová, Radůza, Čechomor nebo Karel Plíhal. Máte také své oblíbené básníky?

Mám! V pubertě jsem mnoho let „žila“ s Jiřím Ortenem, mám doma celkem slušnou sbírku jeho básní, deníků, dopisů. Byla jsem jím asi trochu posedlá. Nechápala jsem, jak mohl tak mladý člověk s tak těžkým osudem napsat tak nádherné, hluboké věci. Ten jeho bezbřehý smutek mě fascinoval a asi jsem se s ním dost ztotožňovala. Později jsem si pak vyhledala další autory, od Dyky přes Šiktance až k Wernischovi. Ale úplně nejraději mám už dlouhé roky Skácela, miluji, jak civilní a přitom lehoučké a přesné jeho básně jsou.

Téma samoty bylo a stále je v této době vzhledem k pandemii velmi aktuální. Vy jste však písni na album připravovala několik let. Vzpomenete si, co jste prožívala a co bylo vaším tvůrčím motorem v době, kdy vznikly první verše na album – ty ke skladbě Kdyby tak?

Bylo to, myslím, někdy na začátku roku 2016. Šlo přesně o ten případ, kdy jsem napsala krátký úryvek, ze kterého se až asi o tři roky později stala první sloka k písni Kdyby tak. Zemřela mi tehdy babička a já jsem hledala způsoby, jak se s tím smířit. Vypsát se z toho pro mě bylo snad odjakživa to úplně nejpřírozanější.

Jak vůbec snášíte samotu? Jsou lidé, kteří ji k životu přímo potřebují, ale

Foto: Petr Kozlík

i takoví, kteří mají problém chvíli vydržet jen sami se sebou...

Určitě jí k životu potřebuji, jen je jí teď i na můj vkus až moc. Myslím, že důležitý je balanc – a hlavně možnost vybrat si, jestli chci být sama, nebo jestli chci být s lidmi.

Z alba je patrný váš kladný vztah k folkloru. Kde se vzal? Má kořeny ve vaší rodné Vlašimi?

Ve Vlašimi jsem se narodila, ale moje první hudební vzpomínky jsou z dětského pokojíčku v Čerčanech, ve Vysoké Lhotě, kde jsem asi do devíti let bydlela a půjčovala si tehdy kazety a desky skupiny Čechomor, které poslouchala máma. Tehdy jsem začala chodit do sboru, se kterým jsem pak pokračovala i ve Vlašimi – a i tam se člověk dostal k živelným folklorním písním.

Pár skladeb má nádech pouličního umění, pařížských ulic, cikánské

Myslím, že důležitý je balanc – a hlavně možnost vybrat si, jestli chci být sama, nebo jestli chci být s lidmi.

hudby. Někteří vám na základě toho přiřkli označení „česká Zaz“. Mohou takové škatulky hudebníkům pomoci, aby je lidé snáze rozpoznali, nebo jsou spíše svazující?

Mě třeba trochu paradoxně teprve přirovnávání k Zaz přivedlo k tomu, abych si cíleně poslechla její tvorbu. Myslím,

že svazující by to pro mě mohlo být teprve ve chvíli, kdy bych si řekla, že teď musím dostát nějakým předpokladům, které z toho plynou.

Navíc jste léta spojována s kapelou Jelen, které pravidelně hostujete na koncertech. Získala jste mnoho cenných zkušeností i času na tvorbu. Nemrzelo vás ale někdy, že vás řada lidí vnímala hlavně jako „holku od Jelena“?

Vždyť já jsem byla „holka od Jelena“ – a bylo to tak v pořádku. Bez té „holky od Jelena“ by se mi teď na pódiu s vlastní kapelou stálo horko těžko.

Navenek působíte jako klidná éterická duše, nedílnou součástí vaší prvotiny je ale i jistá divokost, reprezentovaná například písní Vlci. Probudila jste v sobě tuto vlastnost cestováním?

Navštívila jste země jako Palestina, Gruzie či Izrael...

Myslím, že jsem taková byla vždycky, za zavřenými dveřmi. Teď se jenom pomaličku přestávám bát i veřejně opouštět tu bezpečnou škatulku milé hodné holky. Cestování mi s tím určitě pomáhá – když člověk zjistí, v jakých situacích se o sebe dokáže postarat a co všechno zvládne přežít, je si najednou sám sebou mnohem jistější. Také snáz věří svému vnitřnímu vedení a intuici. A miň se bojí lidí.

Vlajkovou lodí alba se stala píseň Zničená zem. Její videoklip, režírovaný Jonášem Červinkou, je velmi emotivní, hlavní roli si zahrál Igor Orozovič. Skládala jste ji v podobně vypjatém rozpoložení?

Ano, ale i přesto na to vzpomínám ráda. Byla u mě tehdy na víkend pěvecká kolegyně Tereza Balonová. Občas jí pomáhám s texty a ona mně zase s kytarou. Obě jsme byly v takovém posmutnělém rozpoložení. Někdy kolem půlnoci si začala brnkat nějakou melodii – a já do ní okamžitě zabroukala první sloku Zničené země. Mám tyhle momenty, kdy to všechno zapadne do sebe, hrozně ráda. Jenom pořád nemůžu přijít na to, jak je cíleně vytvořit. Prostě se stanou.

Jste autorkou svých písní, v některých jste ale přece jen přijala pomocnou ruku kolegů – zmíněné Terezy Balonové či Davida Stypky, ve finální fázi jste přizvala producenta Ondřeje Turtáka alias ODD. Máte vysoké nároky na to, koho do procesu tvorby pustíte?

To je velmi těžké zodpovědět. Mám ráda věci pod kontrolou, ale když si to sedne a tvoříte s někým, kdo to cítí stejně jako vy, je to opravdu požehnání. Neznám moc příjemnějších momentů, než když v totálním napojení s někým tvoříte muziku.

Rok 2020 koncertům nepřál. Plánujete svůj debut představit fanouškům naživo například na turné v příštím roce? A jak moc se vám po koncertování stýská?

Foto: Radek Kudláček

Vždyť já jsem byla „holka od Jelena“ – a bylo to tak v pořádku. Bez té „holky od Jelena“ by se mi teď na pódiu stálo horko těžko.

Hrozně moc! Posledních pět let byl každý podzim naprosto barevné období plné koncertů, muziky, jamů... Vlastně to bylo takové vyvrcholení roku před trochu smutnou okurkovou sezonou

ledna a února. Teď jen doufám, že se 17. února v Malostranské besedě usku-teční plánovaný křest desky a že na jaře zvládneme odjet nadvakrát přeložené koncerty jako předkapela Jelena. Co bude dál, to je ve hvězdách.

Máte prý také mnoho nehupebních plánů. Píšete knihu, má vám vyjít sbírka básní. Na čem všem momentálně pracujete?

Teď se po několikaměsíčním útlumu zase zkusím ponořit do psaní – dopisovat básně, texty, kapitoly. Na jaře by měla u ostravského vydavatelství Bílý Vigvam vyjít ona sbírka básní, takže si připravuji ty, které bych v ní chtěla mít. A kromě toho se mi pomalu plní i přání víc pracovat s hlasem – občas se mi ozývají lidé kvůli dabingům a voice-overům. Jednou bych chtěla namluvit audioknihu a animák. Byla bych skvělá princezna. Nebo spíš čarodějnice. ☒